

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ειδικό Σεμινάριο στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών σπουδών «η σύγχρονη εγκληματικότητα και η αντιμετώπισή της»:

Χώρος, έγκλημα & (αν)ασφάλεια

Η χρήση γεωγραφικών δεδομένων στην αστυνομική-εγκληματολογική έρευνα. Η περίπτωση ενός σειριακού δράστη στην Αθήνα, ο οποίος κατηγορήθηκε για απόπειρες ανθρωποκτονιών

The use of geographic criminal profiling in police investigation. Case study of a serial sniper accused of attempted murder in Athens

Iosif Kampanakis

Criminal Intelligence Analyst

Ιστορικό - Criminal Acts

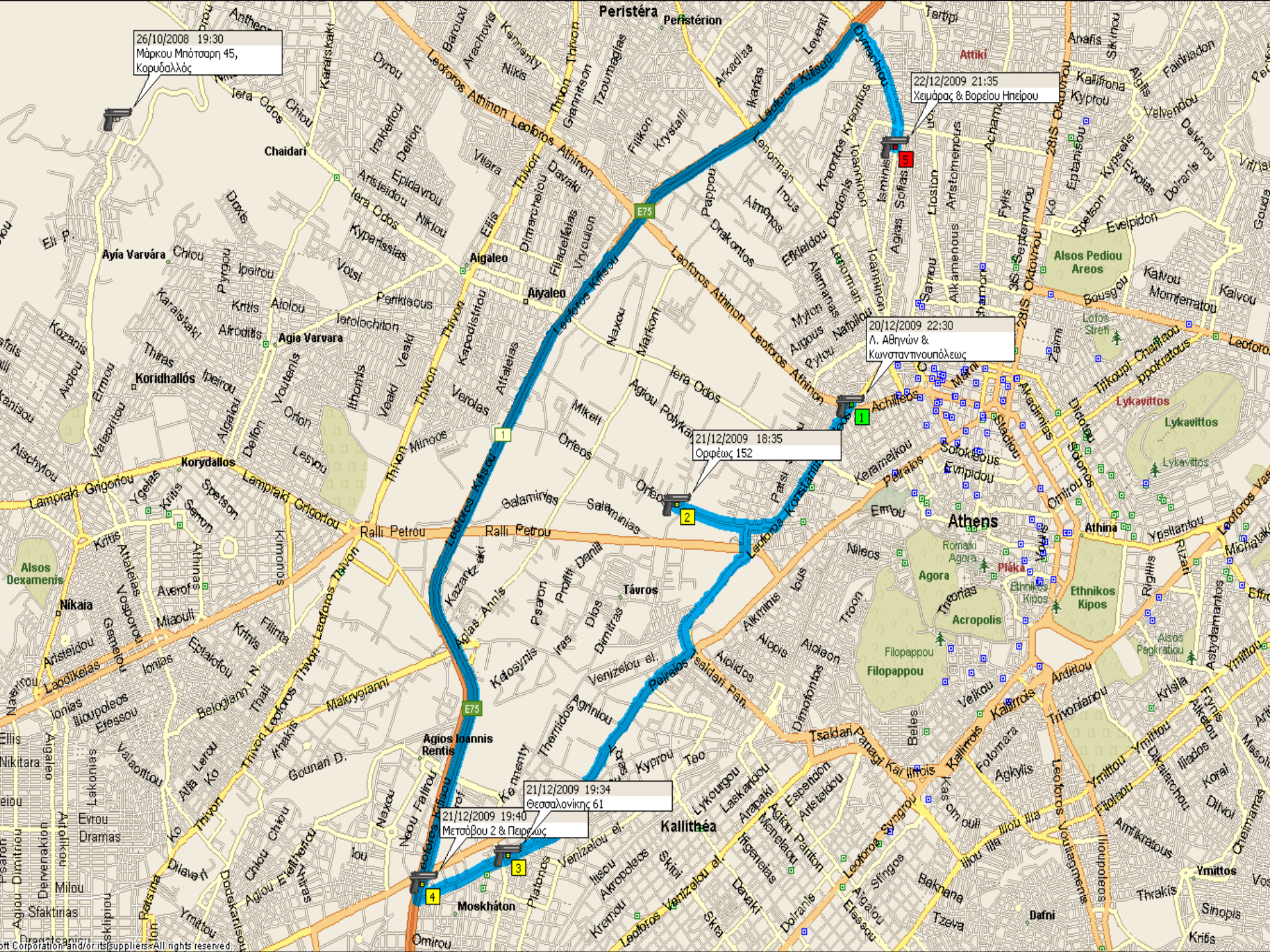
Άγνωστος δράστης οδηγώντας αυτοκίνητο τύπου Jeep, πυροβόλησε με πυροβόλο όπλο διαμετρήματος 9mm εναντίον πέντε διαφορετικών προσώπων, σε διάφορες περιοχές των Αθηνών, το χρονικό διάστημα από 20/12/2009 έως 22/12/2009, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Από το ίδιο όπλο είχε ριφθεί βλήμα το οποίο βρέθηκε σε στέγη σπιτιού στον Κορυδαλλό την 26/10/2008.

Unknown car driver, shot with 9mm caliber gun against five different persons in different areas of Athens, the period from 20/12/2009 to 22/12/2009

ιστορικό περιστατικά - criminal events

	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΩΡΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΣΥΜΒΑΝ	ΘΥΜΑ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
6	22/12/2009	21:35	Χειμάρας & Βορείου Ηπείρου	...	Κολωνός	Αναίτιος Πυροβολισμός	xxxxxx Μαρίκα, γεν. 1962	Διαμπερές τραύμα στην κοιλιακή χώρα. Πλήξη ζωτικών οργάνων (συκώτι, παχύ έντερο)
5	21/12/2009	19:40	Μετσόβου 2 & Πειραιώς	...	Μοσχάτο	Αναίτιος Πυροβολισμός	xxxxxxx Ερμιόνη, γεν. 1967	Η βολίδα κτύπησε το πεζοδρόμιο δίπλα από δεξί της πόδι
4	21/12/2009	19:34	Θεσσαλονίκης	61	Μοσχάτο	Αναίτιος Πυροβολισμός	xxxxxxxx Ιωάννης, γεν. 1957	Διαμπερές τραύμα στο αριστερό μπράτσο και πλήξη της αριστερής θωρακικής χώρας. Σοβαρές βλάβες στην σπονδυλική στήλη, νεύρα και αγγεία. Καταστροφή σπλήνας.
3	21/12/2009	18:35	Ορφέως	152	Βοτανικός	Αναίτιος Πυροβολισμός	xxxxxx Petar, γεν. 1964, υπήκοος Βουλγαρίας	Τραυματισμός στο δεξί χέρι
2	20/12/2009	22:30	Λ. Αθηνών & Κωνσταντινουπόλεως	...	Αθήνα	Αναίτιος Πυροβολισμός	xxxxxxxx Rola, γεν. 1993, υπήκοος Αφγανιστάν	Τραυματισμός στον αριστερό βραχίονα και στα πλευρά
1	26/10/2008	19:30	Μάρκου Μπότσαρη	45	Κορυδαλλός	Αναίτιος Πυροβολισμός		Φθορές σε στέγη οικίας

γεωγραφικό προφίλ του άγνωστου δράστη

geographical offender profiling

Βασικός στόχος: Υποβοήθηση των ερευνών για τον εντοπισμό και τη σύλληψη του δράστη - **Principal objective: assist the police investigation to identify & apprehend the offender**

1. Συλλογή και επεξεργασία πληροφοριακού υλικού – **Collection & processing of information**
2. Ανάλυση (εφαρμογή θεωριών) – **Analysis (theories application)**
3. Παροχή βοήθειας μέσω έκθεσης ανάλυσης και προσωπική επαφή αναλυτών-ερευνητών (άμεση αντίδραση λόγω του επικινδύνου, προσδιορισμός πεδίου ερευνών, εξοικονόμηση πόρων και μέσων)
- **Assistance through the analysis report and personal contacts analysts-investigators (immediate reaction caused by emergency , support investigation, savings)**
4. Αξιολόγηση της αναλυτικής υποστήριξης – **Analytical support evaluation**

γεωγραφικό προφίλ –geographical profiling

Γεωγραφικό Προφίλ: Διαδικασία κατά την οποία η πιθανή συμπεριφορά του εγκληματία στον χώρο (spatial behaviour), προκύπτει από τις πληροφορίες και το πλαίσιο των τόπων όπου έχει διαπράξει τα εγκλήματα - **Geographic profiling is the process whereby the probable spatial behaviour of the offender is derived from the information and context of the locations of the crime sites** (Canter, 2003)

- Περιορισμός χρόνου και μείωση κόπου για τον εντοπισμό και τη σύλληψη
- Τα βασικά στοιχεία, τα οποία εμφανίζονται σταθερά σε κάθε έγκλημα, είναι οι **στόχοι-θύματα**, οι **εγκληματίες** και οι **τόποι** όπου διαπράττονται τα εγκλήματα. Απ' αυτά μόνο οι τόποι αποτελούν την πιο αντικειμενική και ορατή πτυχή του κάθε εγκλήματος - **Most objective and observable aspect of any crime is where it happens** (Canter, 2003)

εγκληματολογικές θεωρίες - important theories

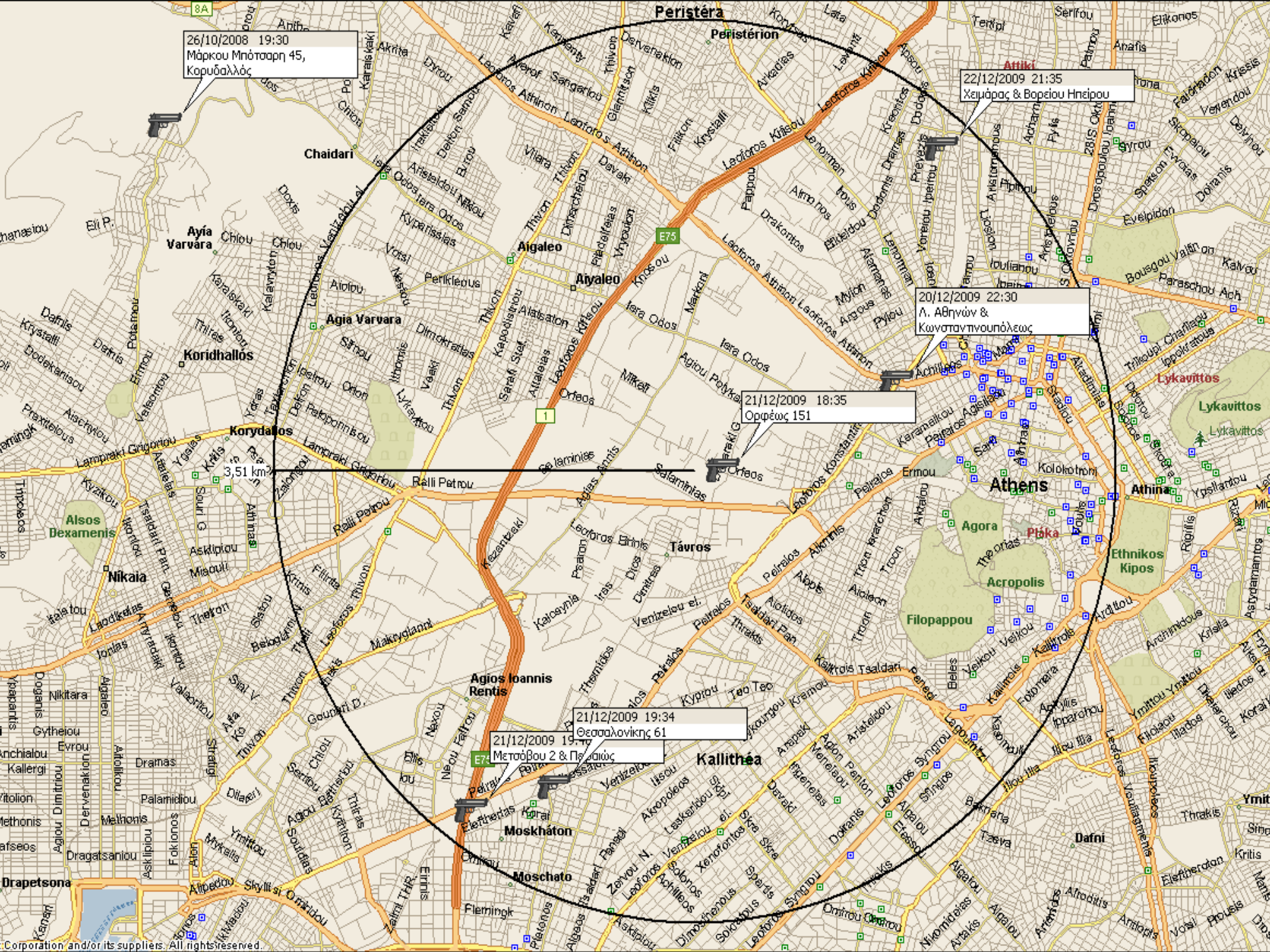
- **Καθημερινής Δραστηριότητας (routine activity):** Ποιες είναι οι πιθανές συνθήκες, οι οποίες οδηγούν στο έγκλημα; *What are the proximate conditions leading to crime?*
- **Ορθολογικής Επιλογής (rational choice):** Πώς λαμβάνουν αποφάσεις οι εγκληματίες; *How do offenders make decisions?*
- **Εγκληματικού Προτύπου (crime pattern):** Πώς βρίσκουν τους στόχους οι εγκληματίες; *How do offenders find targets?*

Θεωρία του κύκλου - Circle model

Η περιοχή όπου βρίσκεται η βάση του δράστη (home range) προσδιορίζεται από τον κύκλο με διάμετρο που ορίζεται από τα δύο πιο απομακρυσμένα σημεία εγκλημάτων. Μέσα στον κύκλο περιλαμβάνεται και η περιοχή, στην οποία διαπράττει τα εγκλήματα (criminal range). Αν και δεν λαμβάνεται υπόψη η πολυπλοκότητα της εγκληματικής δραστηριότητας, είναι λειτουργική σε πολλές περιπτώσεις (Canter & Youngs, 2007) *The offences of a single offender is within a circle that is drawn with its diameter as the two offences that are furthest from each other. The residence of the offender is within the same circle.*

Η θεωρία του κύκλου στηρίζεται στις εξής τρεις παραδοχές (Canter & Larkin, 1993):

- Ύπαρξη μιας προκαθορισμένης βάσης, από την οποία προέρχεται ο εγκληματίας όταν ενεργεί – *certain base of offender*
- Υπάρχει μια καθορισμένη περιοχή γνωστή ως εγκληματική ακτίνα (*criminal range*), η οποία σχετίζεται γεωγραφικά και αιτιοκρατικά με τη βάση του εγκληματία.
- Η θεωρία του κύκλου είναι ο βασικός και απλούστερος τρόπος εκτίμησης της περιοχής, στην οποία δραστηριοποιείται ο εγκληματίας γύρω από τη βάση του - *circle hypothesis is the most elementary way of estimating the area in which offender is operating around a base*

αποτύπωση στο χάρτη - crimes on map

1. Οι εμφανίσεις του δράστη και η ρίψη πυροβολισμών, έγιναν μέσα σε ένα περιορισμένο γεωγραφικό πεδίο ακτίνας 6,5 χιλιομέτρων περίπου, (κέντρο Αθηνών, Λ. Κηφισού, Μοσχάτο, Βοτανικός, Κολωνός) - **limited geographical area approximately 6.5 km**
2. Όλες οι εμφανίσεις του έγιναν σε μικρή σχετικά απόσταση από τη Λ. Κηφισού και σε οδούς που συνδέονται με αυτή - **appearances in a relatively short distance from Kifissos Av. and streets associated with that**
3. Όλες οι εμφανίσεις έγιναν στη δεξιά πλευρά της Λ. Κηφισού, όπως τη διασχίζει κανείς από Νότο προς Βορά - **all appearances were on the right side of Kifissos Av.**
4. Την 21-12-2009 ο δράστης πυροβόλησε δύο θύματα (3^ο & 4^ο περιστατικό) με διαφορά έξι (6) λεπτά σε δύο διαφορετικά σημεία του Μοσχάτου, τα οποία απέχουν μεταξύ τους 700 περίπου μέτρα. Το πρώτο στην οδό Θεσσαλονίκης 61 (19:34) και το δεύτερο Μετσόβου 2 & Πειραιώς (19:40), πολύ κοντά στην Λ. Κηφισού - **On 21.12.2009 perpetrator shot two victims (3rd & 4th incident) within (6) minutes in two different areas**

Εκτιμήσεις – findings & hypothesis

1. Όλες οι επιθέσεις του δράστη έγιναν σε σημεία, στα οποία δεν υπήρχαν πολλά κτίρια ή κατοικίες, εκτός από την επίθεση (η 5^η και τελευταία) στον Κολωνό - crimes occurred in industrial areas except the last one (5th) in residential area
2. Την 21-12-2009 όταν ο δράστης πυροβόλησε δύο θύματα σε διαφορά έξι (6) λεπτά της ώρας σε δύο διαφορετικά γεωγραφικά σημεία του Μοσχάτου, πρέπει να οδηγούσε με κατεύθυνση προς την Λ. Κηφισού, δηλαδή από Ανατολικά προς Δυτικά - 12.21.2009 when the offender shot two victims, should drive toward the Kifissos Av.
3. Ο δράστης εκτιμάται ότι χρησιμοποιεί τη Λ. Κηφισού για την κίνησή του πριν και μετά τις επιθέσεις, κινούμενος στο δεξιό ρεύμα της με κατεύθυνση από Νότια προς Βόρεια - offender should drive across Kifissos Av., moving in the right side from South to North
4. Η κατοικία του δράστη είναι πιθανόν να είναι κοντά στις περιοχές των επιθέσεων και στις περιοχές που περικλείονται από κύκλο, του οποίου η διάμετρος ενώνει τα δύο πιο απομακρυσμένα σημεία εμφάνισής του (βλέπε χάρτες) - the offender's residence is likely to be near to the attacks and the areas enclosed by a circle, whose diameter connecting the two most distant points of crimes

πληροφοριακά κενά – information gaps

Για πληρέστερη ανάλυση, είναι απαραίτητο να συγκεντρωθούν και να τεθούν υπόψη των αναλυτών, οι παρακάτω πληροφορίες:

- Η κατεύθυνση που είχε το αυτοκίνητο του δράστη κατά την ώρα των πυροβολισμών και η κατεύθυνση προς την οποία βάδιζαν τα θύματα – **car direction**
- Περιγραφή των ρούχων που φορούσαν τα θύματα (χρώμα;) – **victims' clothes**
- Η διαδρομή του κάθε θύματος πριν δεχθεί την επίθεση – **victims' pathways**
- Έρευνα για το αν υπήρχαν άλλοι άνθρωποι στο χώρο. Σε θετική περίπτωση να διερευνηθεί εάν είχαν οπτική επαφή με τον δράστη - **eyewitness**
- Έρευνα για την κατάσταση της κυκλοφορίας οχημάτων την ώρα της επίθεσης στο σημείο - **traffic conditions**
- Έρευνα για να διαπιστωθεί πόσοι πυροβολισμοί ακούστηκαν σε κάθε επίθεση - **how many shots were heard**
- Έρευνα για να διαπιστωθεί η κατάσταση του φωτισμού στο σημείο του πυροβολισμού – **street lighting**
- Έρευνα για να διαπιστωθεί η απόσταση δράστη και θύματος κατά τον (τους) πυροβολισμό (ούς) – **distance between offender - victim**
- Έρευνα για να διαπιστωθεί η ταχύτητα του αυτοκινήτου του δράστη κατά την επίθεση και κατά τη διαφυγή - **speed of the offender's car during attack and escape**

Αξιολόγηση -assessment

- Εκτίμηση της βάσης του δράστη - **assessment of the offender's base**
- Εκτίμηση των περιοχών που κινείται –**assessment of criminal range**
- Εκτίμηση της διαδρομής κατά το έγκλημα - **assessment of journey to crime**
- Καθοδήγηση των ερευνών –**support investigation**
- Εφαρμογή θεωριών - **theories application**
- Αξιοπιστία και εμπιστοσύνη προς τους αναλυτές και τη διαδικασία ανάλυσης –**reliability & confidence of GOP**
- Συνεισφορά στην έρευνα - **contribution to research**

Places are never without significance.

**Our lives are scratched into the surface of the
Earth's crust, scratches that tell our personal
history as much as our social history**

(Canter, 2003)

βιβλιογραφικές αναφορές - references

- Brantingham, P. J. and Brantingham, P. L. (Eds) (1981). Environmental Criminology. Prospect Heights, IL: Waveland Press.
- Brantingham, P. J., & Brantingham, P. L. (1984). Patterns in crime, New York: Macmillan.
- Canter, D. (2003). Mapping Murder. The Secrets of Geographical Profiling, London, Virgin Books.
- Canter, D. & Larkin, P. (1993). The environmental range of serial rapists. *Journal of Environmental Psychology*, 13, 63–69.
- Canter, D. & Youngs, D. (2007). Geographical Offender Profiling. Workshop, International Association of Investigative Psychology.
- Rossmo, K. (2000). Geographic Profiling. CRC Press, New York

Παράρτημα - Annex

χάρτες - τοποθεσίες των εγκλημάτων

maps - crime scenes

1^η επίθεση: 20/12/2009, 22:30, Αθηνών & Κωνσταντινουπόλεως, Αθήνα

1^η επίθεση: 20/12/2009, 22:30, Αθηνών & Κωνσταντινουπόλεως, Αθήνα

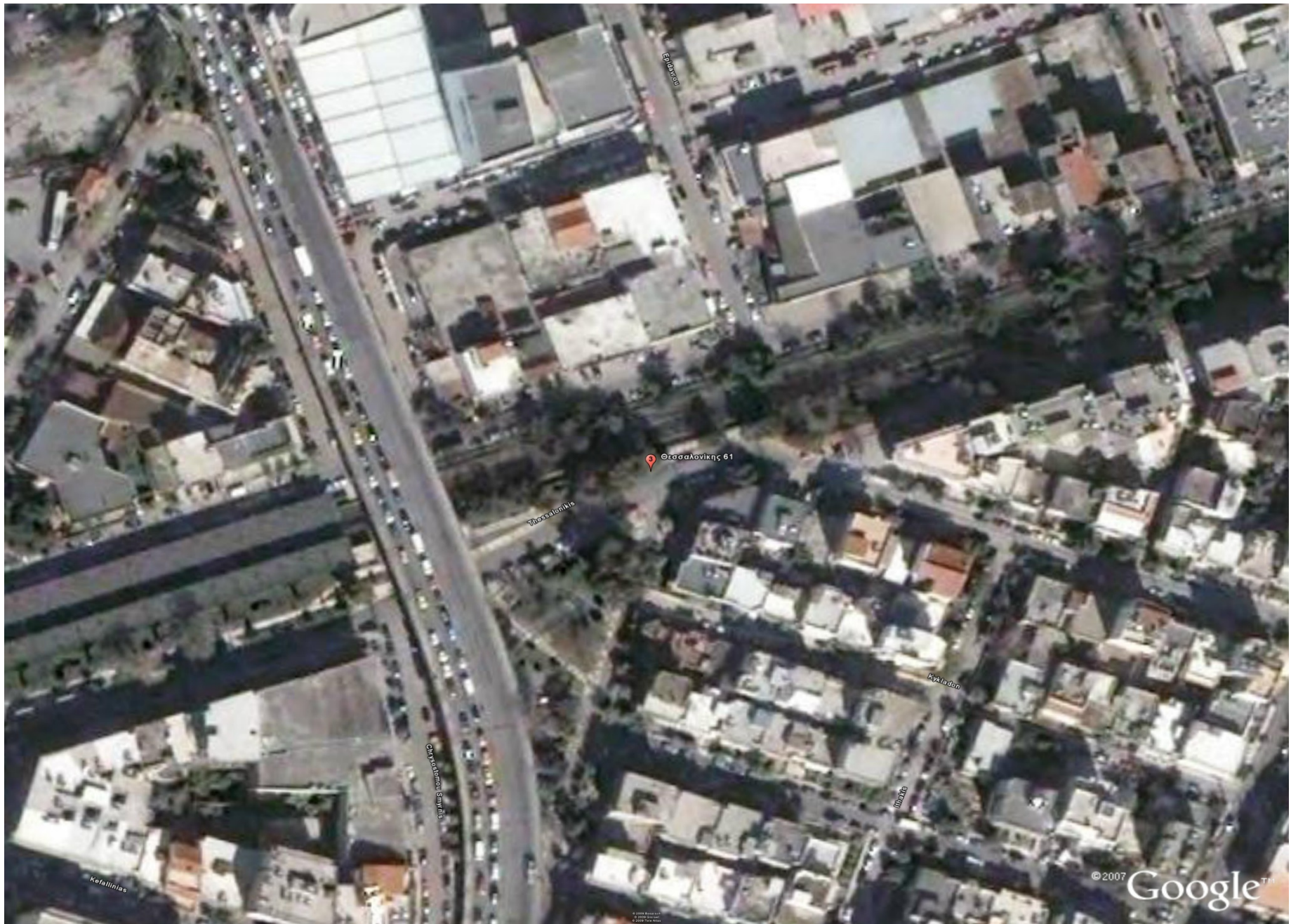
2^η επίθεση: 21/12/2009, 18:35, Ορφέως 152, Βοτανικός

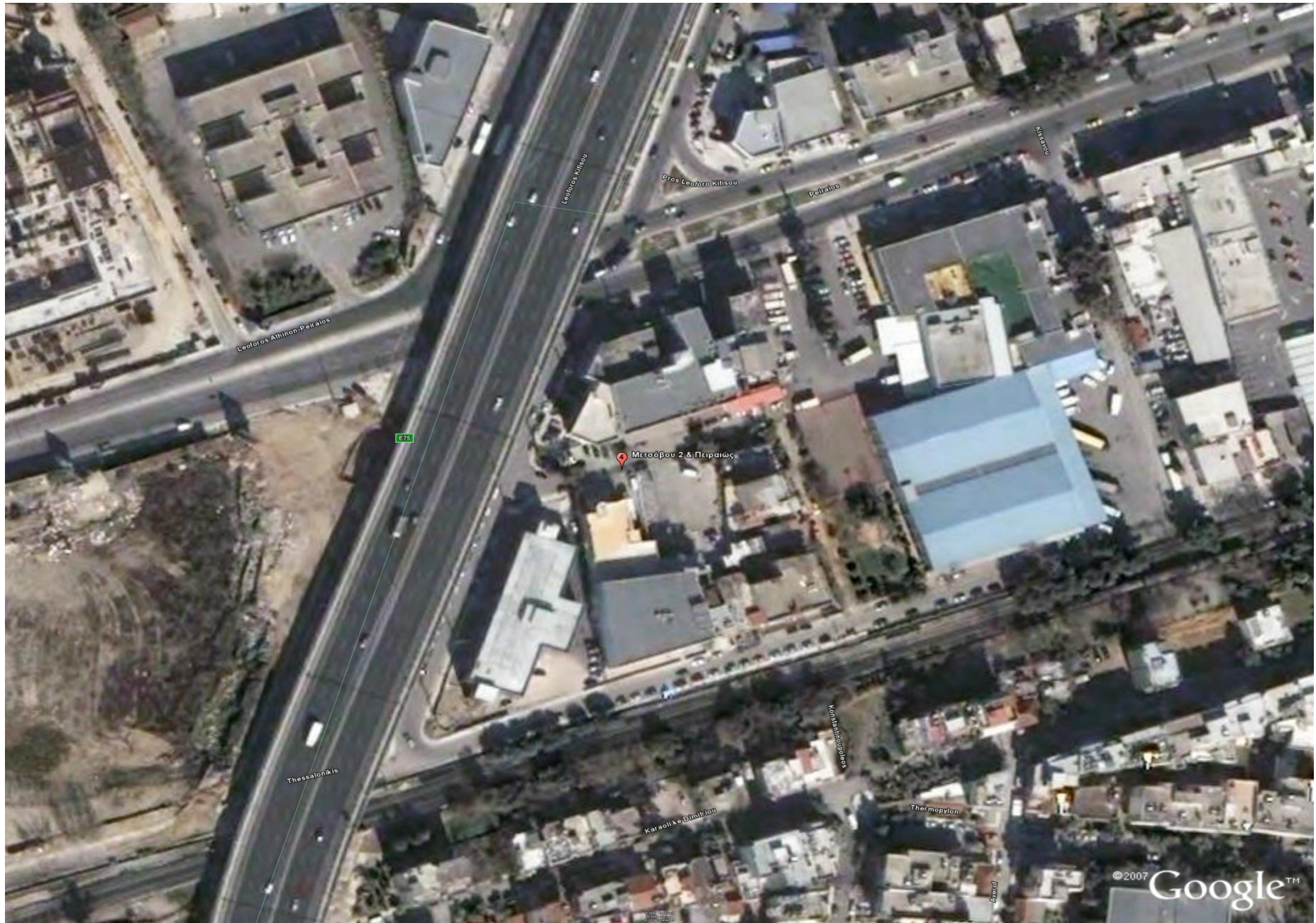
2^η επίθεση: 21/12/2009, 18:35, Ορφέως 152, Βοτανικός

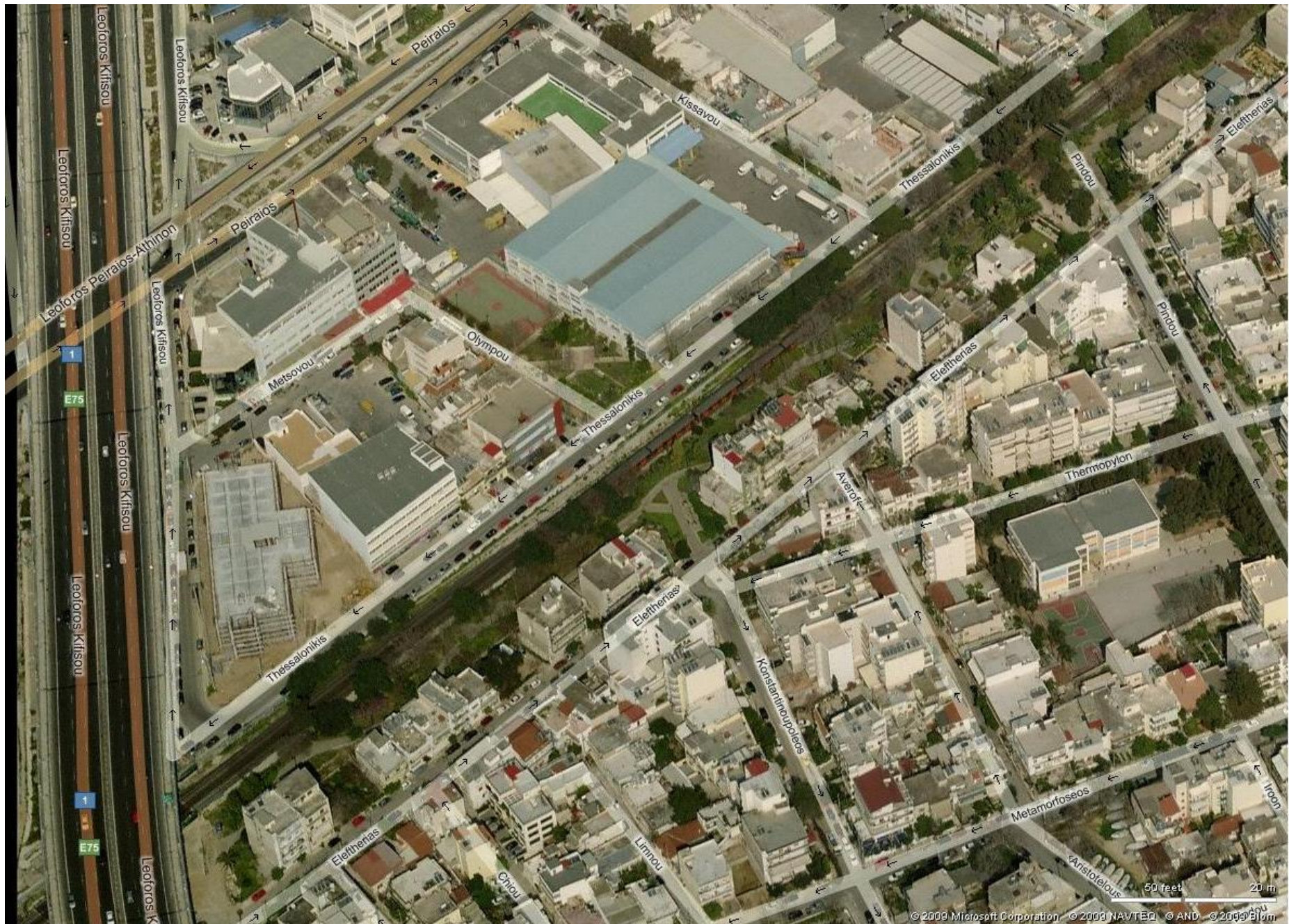
3^η επίθεση: 21/12/2009, 19:34, Θεσσαλονίκης 61, Μοσχάτο

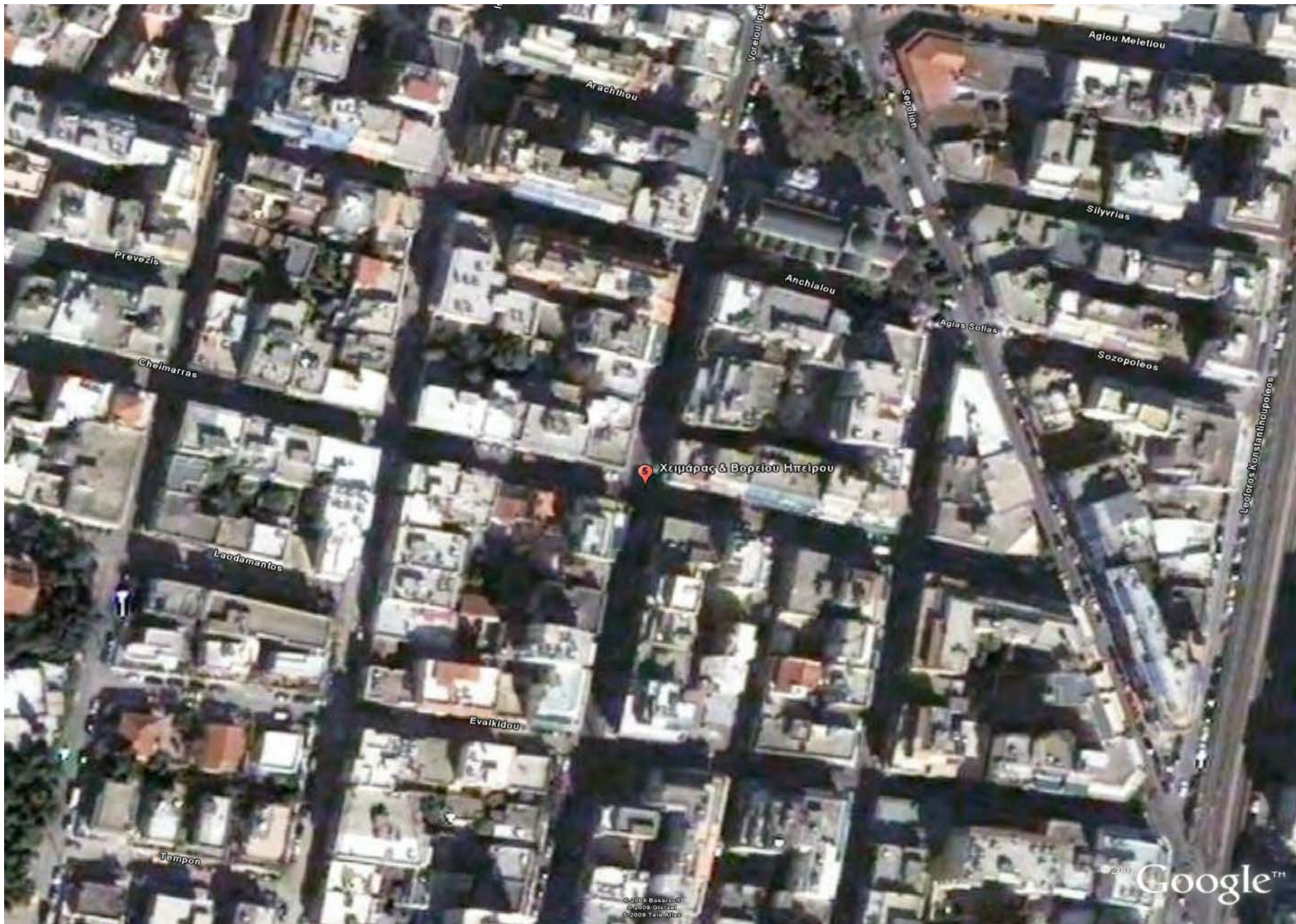
4^η επίθεση: 21/12/2009, 19:40, Μετσόβου 2 & Πειραιώς, Μοσχάτο

4^η επίθεση: 21/12/2009, 19:40, Μετσόβου 2 & Πειραιώς, Μοσχάτο

5^η επίθεση: 22/12/2009, 21:35, Χειμάρας & Βορείου Ηπείρου, Κολωνός

5^η επίθεση: 22/12/2009, 21:35, Χειμάρας & Βορείου Ηπείρου, Κολωνός

